

Зашто волим свој језик?

Свако има своје корене, има нешто што други немају и чиме може да се поноси. Језик је оно што нас све спаја и оно што нас подсећа на домовину.

Слушамо га од првог дана и удаха. Од првог плача. У његовом крилу смо расли и ниједан други није тако милозвучан и разумљив. Прати нас и у сваком тренутку живота. Њиме нам неко драг исказује љубав. Он спаја заљубљене. Нашим језиком волимо. Њиме се свађамо и миримо. Тате и маме тепају и читају приче својој деци на њему, он је тај који деци открива свет маште. Језик је ту да на њему размишљамо и сањамо. Увек када је постојала претња по земљу, краљеви и јунаци су њиме храбрили оне који су бранили Србију. На њему су се српски војници молили Богу пре битака. Заклињали се отаџбини на верност. Са њим су ишли у рат и с њим су гинули. Њиме су изговаране прве, али и последње речи. Језиком испраћамо вољене.

Пријатељство увек почиње разумевањем, а њега без језика не би било. Без њега пријатељи не би могли да се нађу, јер је он тај који спаја драге особе. Подсећа нас на то да га чувамо као што су га сви наши преци чували. Без њега две зараћене стране не би могле да направе договор и све би се сводило на ратове и умирање. Љубав би нестала, а шта смо ми људи без љубави. Да није језика деца не би могла да уче и да схвате у чему су добра. Без њега нико не би знао за шта има талента и шта воли. Да га нема не бисмо се поздрављали и захваљивали једни другима. Њим су исписане све народне песме, пословице и изреке. Он шири руке и сакупља све што је вредно памћења у овом народу.

Наш језик нас подсећа на старе обичаје и на то одакле смо. Он је чувар традиције и свих националних сећања, веза са прошлошћу и водич у будућност. Без њега бисмо заборавили ко смо.

Андријана Жижић, VII₂

ЗАШТО ВОЛИМ СВОЈ ЈЕЗИК?

Свака земља посебна је по свом језику. Језик осликава нарав и културу неке земље. Сваки језик има предивне речи преко којих се преноси благост, бес, патња, срећа... Сваки језик створен је да људима објасни нешто, да помири посвађане, али и да направи неспоразум и посвађа. Постоје просте речи и језици и језици са пуно смислених речи као што је наш.

Српски језик је пун благостања, умилних речи и топлих изрека. Пун је речи које значе исто, али се пишу другачије. Српски је један од ретких језика у ком важи правило да читамо као што је написано и пишемо као што говоримо. Српски језик је такав да на њему толико речи можеш рећи, а да избегнеш директно значење, већ идеш изосола.

У српском се могу показати нијансе осећања. Можеш да се угризеш за језик, неко може да те повуче за језик, може да се деси да нешто не можеш да претуриш преко језика и још толико ствари са речју језик која је само једна од многих којима се могу направити разнолике комбинације.

Када се у земљи деси рат, можеш јој одузети усеве, њиве, земљишта... али језик никада. У најгорим мукама људи ће певати песме на свом језику. У возу за Јасеновац, у тренутку највеће боли и патње, наш народ је певао. Иако су били голи, мршави, покисли, запевали су. Не на неком тамо језику, већ на српском, њиховом матерњем језику.

Комуникација не би била могућа да људи не користе језик. Јако је леп осећај кад одеш у страну земљу и чујеш наш језик. Српски је језик који одише топлином. Језик који за сваког члана породице има посебан назив, свако добија на значају. Језик који има падеже, глаголска времена, лица... Све су то украси нашег језика.

Српски је јако захвалан језик. Научићеш једну област, а друга ће ти се сама казати. Наши писци и песници пуни су разних стилова приповедања, те су наше приче разнолике. Мој језик чува пуно пословица и брзалица, загонетки и изрека. То су све мудре мисли које се у нама пробуде када нам је тешко. Тада је потребно прочитати изреку и поредити своју ситуацију са њом и у њој видети решење. То је још једна од предности нашег језика. Он је смишљен да нам објасни и помогне у неким ситуацијама.

Сва музика која нас смирује не би постојала без језика. Ниједна од тих мелодија не би била тако посебна, да нема текста. Српски је такође језик пун придева. Леп, брижан, паметан, mudar, одан... само су неке од речи које нам објашњавају најдивније људске особине. Наш језик зна и да ти поласка, али и да заболи када ти неко саспе истину у лице или ти додирне најболнију тачку живота. Да нема слова, не би било речи, да нема речи, не би било језика, а да нема језика, не би било ни овог састава.

Једино што нико не може да ти одузме је језик. И у највећим мукама проклињаћеш и захваљивати се на свом језику, ако не наглас онда бар у себи. Језик те никада неће напустити. Матерњи језик је највеће благо једног народа.

Дрена Мршић, VII₃

МАТЕРЊИ ЈЕЗИК

У ПОЧЕТКУ БЕШЕ РЕЧ...СВЕ ЈЕ КРОЗ ЊУ ПОСТАЛО И БЕЗ ЊЕ НИШТА „НИЈЕ ПОСТАЛО ШТО ЈЕ ПОСТАЛО” (ЈЕВАНЂЕЉЕ ПО ЈОВАНУ). ЗАТО НАЈЛЕПШЕ ЗВУЧЕ РЕЧИ МОГ МАТЕРЊЕГ ЈЕЗИКА. НЕ УЧИМО ГА, ВЕЋ ГА СЛУШАМО КРОЗ ПРВЕ ПЕСМЕ, ПРВЕ УСПАВАНКЕ КОЈЕ НАМ МАЈКЕ ПЕВАЈУ.

ТО ЈЕ ОНАЈ ЈЕЗИК НА КОЈЕМ НАУЧИМО ПРВЕ РЕЧИ, ПОХВАЛЕ И ГРДЊЕ А ДА НАМ ЗА ТО НИЈЕ ПОТРЕБАН НИКАКАВ НАПОР. НА ЊЕМУ МИСЛИМО, САЊАМО, НА ЊЕМУ ЧАК И ПОМАЛО ПСУЈЕМО. МАТЕРЊИМ ЈЕЗИКОМ СЕ МОЛИМО БОГУ. ЗАТО ЈЕ ОН НЕПРОЦЕНЉИВ И НЕОТУЂИВ ДЕО НАСЕ ЛИЧНОСТИ. НЕ УЧИМО ЊЕГОВУ ГРАМАТИКУ, А ГОВОРИМО ГА. ЧУДЕСНО. ЛАКО ЈЕ, ТО ЈЕ НАШ ЈЕЗИК. ЗНАМО ГА КАО ШТО ЗНАМО РОДИТЕЉЕ. С НАМА ЈЕ ОД РОЂЕЊА. НА СВОМ МАТЕРЊЕМ СРПСКОМ ЈЕЗИКУ ИСКАЗУЈЕМО СВЕ СВОЈЕ ЕМОЦИЈЕ, С ВУ ЉУБАВ, ПАТЊУ И БОЛ. РЕЧИ “ВОЛИМ ТЕ” НЕ ЗВУЧЕ ИСТО НА НЕКОМ ДРУГОМ ЈЕЗИКУ. РАДОСТ ЈЕ МАЊА АКО СЕ ИСКАЖЕ ТУЂИМ РЕЧИМА. И БОЛ СЕ ЛАКШЕ ИЗРАЗИ НА СВОМ ЈЕЗИКУ. КАЖУ ДА ЈЕ СРПСКИ ЈЕЗИК ИЗУЗЕТНО ТЕЖАК ЗА УЧЕЊЕ НЕ РАЗУМЕМ ТУ ТЕЖИНУ ВЕРОВАТНО ЗАТО СТО ЈЕ ТО МОЈ ЈЕЗИК И ДЕО МЕНЕ. НА ЊЕМУ ПЕВАМ ОМИЉЕНЕ ПЕСМЕ И КУЦКАМ БЕЗБРОЈ ПОРУКА, ЧИТАМ ПРЕЛЕПЕ КЊИГЕ И ГЛЕДАМ ПОЗОРИШНЕ ПРЕДСТАВЕ. УЧИМ СВОГ ПАПАГАЈА ДА НА ЊЕМУ ПРИЧА И ГОВОРИМ МОМ ГРОФУ КАКО ЈЕ НАЈЛЕПСИ ПАС. НЕКАДА САМ И ТУЖНА НА СВОМ ЈЕЗИКУ ЈЕР МЕ ОН НАЈБОЉЕ РАЗУМЕ.

МАТЕРЊИ ЈЕЗИК ЈЕ ПЕЧАТ НАСЕГ БИЋА. ОНОГА ШТО ЈЕСМО И ШТА ЦЕМО ТЕК ПОСТАТИ. НИКАДА ГА СЕ НЕ СМЕМО ОДРЕЋИ ЈЕР ОНДА СМО СЕ ОДРЕКЛИ И СВОЈЕ ДОМОВИНЕ. ЗАТО ГА НЕГУЈМО, ЧУВАЈМО И СЛАВИМО КАО НАЈДРАГОЦЕНИЈИ ТРОФЕЈ.
ЖИВЕО НАШ МАТЕРЊИ ЈЕЗИК!

ЕЛЕНА ВИДЉИНОВИЋ VII₂

ЗАШТО ВОЛИМ СВОЈ ЈЕЗИК?

Сваки језик је диван на свој начин. Међутим, кад би ме неко питао који језик највише волим, рекла бих српски. То је земља у којој сам се родила и у којој одрастам. Српски је језик који учим од малена и пун је нежности и неког унутрашњег мира.

То је језик који представља нешто једноставно. Има само 30 знакова који нису компликовани за писање. Међутим, не постоји ништа у људском искуству и прошлости што се не може изразити помоћу тих 30 слова.

Још једна ствар коју волим код нашег језика јесте то што сваку ствар можемо рећи на више начина. Свака именица има заменицу, језик је пун прелепих речи, речи захвалности попут извини, хвала, молим ... речи дугорочног поздрава попут довиђења, збогом... речи љубави као што су волети, љубити, грлити, пазити...толико је прелепих речи да више ни не бројим.

Када држава уђе у рат, једино што остаје људима је језик. Не било који, већ матерњи. У приповеци „Последњи час” Алфонса Додеа, земља је пропала када су јој одузели право на језик. Народ без језика је као дрво без корена. Он је корен и ослонац сваког народа. Када народ изгуби језик, нема више на основу чега да се развија јер не може да се споразуме, а без споразума нема ни побољшања.

Српски није растпрострањен језик и ретко га ко од странаца зна, а и у страним земљама се скоро ни не може чути. То не значи да наш језик није леп, већ значи да је наша земља мала и тешко шири утицај свог језика ван ових простора. Међутим, сваки странац који је икада крочио у Србију, рекао је да је наш језик нешто прелепо.

Када негде чујем српски, обузме ме милина. Волим темпо свог језика. Волим што се свака реч другачије акцентује. Волим што имамо конкретна правила, што ништа није неодређено. Волим нагласке које имају људи из различитих градова. Што Ваљевци сабију први део речи, па развуку. Што Новосађани развлаче сваки слог. Нишлије не користе падеже. Лесковчани прелећу преко речи. То сваком граду даје посебан печат. Свако се осети битним јер има своју варијанту матерњег језика. То је још једна од лепота нашег језика, а и народа. Међусобно је свако сваком важан.

Баш због те лепоте језика, разлог је зашто га толико волим: Да нисам из Србије и да ме неко пита који бих језик учила, рекла бих му српски, зато што је ту лепоту тешко не приметити. Српски је посебан у односу на друге језике јер је мој. Нека правила има само он. То показује, оригиналност нашег народа и истрајност у томе да будемо другачији. Јако поштујем своју земљу и свој језик. Као што би наш народ рекао:

„Није што је наш, али је најлепши”.

Зашто волим свој језик

Српски језик је основ културе; он нас повезује и чини нас јединственим народом. На том језику дешава се све лепо и ружно, на њему маштамо и сањамо, волимо и мрзимо. Наш језик посебан је и због тога што нас све међусобно спаја. Он је као ограда која све нас држи заједно и не да нам да побегнемо ма колико се далеко налазили једни од других.

Њега, колико год се трудио, не можеш да заборавиш као што не можеш ниједан други језик да знаш и волиш као њега. Са тим језиком у срцу се рађаш и умиреш и он све нас Србе повезује где год да се налазимо. Само на српском можемо да мислимо и само на њему можемо да без икаквог размишљања знамо шта желимо да кажемо. Он нам је некако од малена урезан у памћење и током година постајемо богатији за нове и нове речи и значења. Најлепше народне песме и приче написане су на овом језику, приче уз које смо одрасли које нас од колевке успављивају и подстичу да маштамо.

Сви људи које волимо причају овим језиком што га додатно улепшава. На њему можемо да волимо неког и да му то кажемо на стотину тазличитих начина. Он преноси све лепо и ружно, чак и оно што не желимо да чујемо. Српски језик је једини који никада не досади. Богат је синонимима, они га додатно украшавају.

Овај језик је једина вредност која ће увек моћи да припада само нама. Никада нећемо моћи да га заборавимо и увек ћемо га преносити само даље и даље. Он нас је одржао народом и у најтежим временима. Њему треба да захвалимо што и даље постојимо као народ јер језик је једина ствар коју не можеш да одузмеш никоме.

Српски језик је један од најлепших језика и такође једини у коме важи једноставно, али генијално правило „Пиши као што говориш, читај као што је написано”. Српски језик је нешто најлепше што имамо и што на одређује као народ. Зато га чувајмо као што он чува нас.

Јована Скорић, VII₃

Зашто волим свој језик?

Пиши као што говориш, читај како је написано.

Ово су речи Вука Стефановића Караџића које свако дете зна од малих ногу. Пре него што разумемо једноставност у писању и читању матерњег језика, ми га већ одлично говоримо и разумемо. Слушали смо га још у мамином стомаку, у колевци као бебе и са њим одрастали.

Матерњи језик са годинама развијамо и тако бринемо о њему. Чувамо га од заборава и преносимо наредним генерацијама. Читањем га обогаћујемо, али обогаћује и он нас. Постајемо духовнији и чувамо своје писмо, а самим тим градимо свој идентитет. На тај начин стичемо чврст осећај припадности свом народу, својој земљи. Ова веза јача са годинама и где год се налазили ван наше земље он ће нас увек пратити, у мислима, у сновима, у подсвести.

Богатство нашег језика огледа се и у различитим дијалектима. Моја мама је основе свог матерњег језика стицала у Врању, где се родила. Због тога се тата стално шали да мама прича другачијим језиком. У сваком крају наше земље можемо видети историјске трагове и утицаје који су се дешавали на тим просторима кроз дијалекат који их карактерише. што их vise има, богатији смо и треба да се поносимо тиме. За себе могу рећи да сам богатија због познавања дијалекта наше „Јузне пруге“.

Моја тетка већ дуго живи у иностранству. Њена деца су веома поносна на своје порекло. Сво троје говоре српски језик. Иако одрастају на другом језичком подручју, осећају и желе да науче српски језик, осећају повезаност и припадност том језику због своје мајке. Код овакве деце често може доћи до кризе идентитета, па да се питају ком народу у ствари припадају. Наравно да је једино битно да негују и спознају свој матерњи језик кроз говор, читање и писање.

„Језик је хранитељ народа. Докле год живи језик, докле га негујемо и постујемо, њим говоримо и пишемо, прочишћавамо га, умножавамо и украшавамо, дотле живи и народ.“ Тако је писао Вук Стефановић Караџић, најзначајнија личност српске књижевности. Ако је он то могао да схвати у време кад у Србији готово да није било писмених људи, шта нас спречава да волимо свој језик и да будемо срећни што њиме говоримо.

Матеа Милићевић, VII₂

Зашто волим српски језик

Попут корена који свакодневно дарује биљку храном и водом, снажно га везујући за тло на коме постоји, тако и човеку његов матерњи језик поклања снагу и јединственост мисли. Невидљивим, али снажним нитима, матерњи језик повезује наше претке са својим потомцима вековима унапред. Постоје многи језици света, али је само један матерњи, попут мајке, драгоцен и незаменљив.

Наш језик је постао део нас самих. Рођењем смо били окружени српским речима. Успављивани, охрабривани, тешени и критиковани бираним речима које су нам преци оставили. То је језик на коме сам проговорила, мој први језик на коме сањам.

Матерњи језик је срце једног народа. Моћан је онолико колико га његов народ поштује и цени. Он може неометано прелазити границе, живети и опстати у мислима народа, али је најлепше поделити га са онима који га разумеју. Српски језик је богат, оригиналан и непоновљив. Он носи и чува дух и менталитет мог народа. Све наше посебности, промућурности и духовитости су уткане у речи и фразе које нас чине различитим од других народа. Толико нијанси у речима могу уочити људи потекли са ових простора. Довољно је слово да промени значење. Ми разликујемо топлину од топлоте. Ми разликујемо пропланак од брда. Ми имамо праскзорје ... Довољна је само реч да промени смисао. Ми причамо, али и ћутимо, мислимо, сањамо, волимо и не волимо, хвалимо се и очајавамо, тешимо и бодримо најлепше својим матерњим језиком. „Све приче нашег народа написане су са тридесет слова”. Све остало је наша машта и ми сами.

Српски језик носи у себи сву радост и тугу, љутњу, бес и срећу, моћ и немоћ, бескрајну слободу и тешке оквире, све оно што је прошарало плаветнило нашег неба. Волим свој језик јер осликава сву лепоту нашег народа. Када чујемо „угризао се за језик”, ми знамо у каквој се прилици неко нашао. Када чујемо „нема длаке на језику” ми схватамо да је неко искрен, храбар, али и несмотрен. Ни на једном другом језику се не може тако сликовито описати човек и ситуација у којој се неко нашао као у нашем језику. Када смо збуњени и уплашени „једва претуримо преко језика”, „реч нам је наврх језика”, „држимо језик за зубима”, а када смо љути онда смо „оштрог језика”.

Било да нам речи долазе брзо, смело, надахнуто са лакоћом или уз тешкоће проналазимо речи по мери. Српски језик је језик свих нас и припада нам подједнако. Наш језик живи са нама, нашим осећањима и судбинама. Прати нас у стопу и помаже нам да се разумемо. Требало би да га волимо, чувамо и негујемо јер је он обележје нашег народа и културе и нема никог ближег од нас самих.

Зашто волим српски језик?

Српски језик и језик народа је основа наше културе. Помоћу матерњег језика показујемо љубав највољенијима, волимо их, захваљујемо се, честитамо, свађамо се и миримо, једном речју-живимо.

Језик изазива и осмех и сузе. Најближи људи из наше околине га користе. Свуда је око нас. Говори нам да смо код куће, у својој земљи. Људи га просто говоре често несвесни његовог значаја и вредности. Узимају речи „здрaво за готово”. Не обaзиру се на то колико је посебан, као и наше писмо. Сваки глас један знак. Јасно, али и јединствено.

Он је непресушни извор лепоте и стуб српског народа и трајања. Речи су цигле у кући од језика. Чувају сећања на прошла времена. Свака генерација има обавезу да ту кућу одржава, да је дотерује и лепшу и већу је предаје следећим нараштајима. Без језика нема договора ни преговора, нема разумевања ни мира. Чујемо га свуда око себе и даје нам сигурност да смо на познатом тлу. Само ми на прави начин разумемо значење народних епских песама, пословица, загонетки, народних изрека. Без њега никада не бисмо могли да изразимо нијансе осећања, колико некога волимо или мрзимо и памтимо све добро и лоше о посебној или мање вољено особи.

Матерњи језик треба да се „чува као очи у глави”, да се о њему брине и да непрестано у њему проналазимо лепоту. Једна изрека каже да ако се обраћаш човеку на језику који разуме, то иде у његову главу. Уколико му се обраћаш на матерњем језику, то иде у његово срце. А Доситеј Обрадовић је потомцима поручио да треба да верују да је језик на коме пишу најбољи од свих јер други немају.

Нађа Ђуровић, VII₃

Зашто волим свој језик

Од како сам угледала овај свет, прво сам ослушкивала, а онда и проговорила прве речи, затим сам научила његова слова и почела да пишем на српском језику.

Тај језик је уткан у мене и ми смо невидљивим жицама везани до краја мог живота, а најлепши осећај је када те нити завибрирају, а пробуде неку необјашњиву радост. Нашу суштину најбоље у друштву обликују речи које су дуго пре него што су јавно изговорене биле у нама, сањале са нама, па чак се и заљубљивале са нама. Речи које изађу из нас су наша осећања, ставови и стечена знања.

Не могу да замислим живот без свог дома, породице и језика. То тројство одређује мене као особу, али и као Српкињу. Поносим се тиме. Свети Сава, Доситеј и Вук су се борили да очувају српски језик као јединствену целину и спону која ће наш народ држати на окупу. Зато је наша дужност да га чувамо и штитимо најбоље што умемо, а то ћемо успети само ако га будемо правилно користили. Много се неправилности и туђица уселило у њега у последњих неколико деценија. Технологије и информације шире се у милисекундама захваљујући постојању информационих технологија и интернета, али чини ми се, да уместо да и ми будемо напреднији у изражавању, назадујемо користећи разне знакове интерпункције, стикере и лајкове. Тако је лако сакрити права осећања.

Замислите данас једну Десанку Максимовић како пише своју „Стрепњу”. Изгледала би смешно. У садашњем времену се изгубила та танана лирска жица у људима која би у неком човеку можда пробудила неку нову Десанку или Исидору. Делује незамисливо и зато стрепим за свој језик да се не изгуби у гомили лепо осликаних, шарених сличица.

Ако продамо тако све његове падеже, речи, гласовне промене, писце, онда су наши преци залуд крв проливали. Могли бисмо за промену да не мењамо свој језик тако олако. „Свјет је овај тиранин тиранину”, и ако не схватимо да је крајње време да наше благо чувамо, Срба више бити неће, а тирана је око нас много.

Зашто волим свој језик

Једном, не тако давно, сасвим случајно сам имала прилику да чујем како неки прилично стар човек у сивом оделу у некој досадној емисији прича о богатству нашег језика, језичком и културном наслеђу. Досадно али онда из потпуно непознатих разлога, почела сам да размишљајам о тих неколико реченица које су нашле пут до мог мозга.

Шта је заправо богатство језика? Или језичко богатство? Како то да језик може бити богат? Сетила сам се да неколико виђања са људима из другог дела наше земље било попут неког језичког квиза. У чуду сам остала кад сам чула да у Крушевцу постоји ништак који је пао са басамаци. Док сам се питала да ли је ништак исто што и горштак и да су басамаци нека посебна врста високог дрвећа, жена је балдисала на јари!

Тог послеподнева су се окупили са свих страна. Кажу сад ће стићи и лале? Ко је послао цвеће? Сватила сам убрзо. Нико није упаковао ни жуте ни црвене лале већ су дошли Војвођани. За разлику од ових већ присутних, који по мом скромном знању падежа нису баш сваки погађали, слушати их како причају било ми је као да сам ушла у успорени филм а њима је све било фес!

Какви утисци!

Сви причамо исти језик а толико различито. Било је речи које сам први пут чула а звучале су тако лепо, необично, чак и смешно. Касније сам за неке тражила објашњење.

Моје размишљање је ишло још даље. Могу да кажем: весела сам, а исто сам весела ако сам расположена, раздрагана или радосна. Мој пас може бити и куца, куче, псето, кер. На неким другим језицима, ствар је једноставна. Пас је пас.

И док сам се драпала по глави, сетих се!? Ми имамо два писма. Значи могу да пишем и овако и онако. И не само да свој језик почињем да због овога да волим него мислим и да је врло посебан, не може се баш научити из серија. Мора да се живи.

И тако, док ја лутам по језичком лавиринту, улази мама у собу и каже: Опет ове твоје андрмоље! Касно је, ајде у крпе! Да ли би на неки језик могла да преведем реч „андрмоље“?